# Arıza Tutarlılığı: FSCK ve günlük kaydı (Crash Consistency: FSCK and Journaling)

Şimdiye kadar gördüğümüz gibi, dosya sistemi beklenen soyutlamaları uygulamak için bir dizi veri yapısını yönetir: dosyalar, dizinler ve bir dosya sisteminden beklediğimiz temel soyutlamayı desteklemek için gereken diğer tüm meta veriler. Çoğu veri yapısından farklı olarak (örneğin, çalışan bir programın belleğinde bulunanlar), dosya sistemi veri yapıları kalıcı(persist) olmalıdır, yanı güç kaybına rağmen verileri tutan cihazlarda depolanan uzun süre boyunca hayatta kalmalıdırlar (örnek olarak hard-diskler, SSD ve Flash bellekler).

Bir dosya sisteminin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri, güç kaybı (power loss) veya sistem çökmesine (Crash) rağmen kalıcı veri yapılarının nasıl güncelleneceğidir. Spesifik olarak, disk üzerindeki yapıları güncellemenin tam ortasında biri güç kablosuna takılırsa ve makine güç kaybederse ne olur? Veya işletim sistemi bir hatayla karşılaşır ve çöker mi? Güç kayıpları ve çökmeler nedeniyle, kalıcı bir veri yapısını güncellemek oldukça zor olabilir ve dosya sistemi uygulamasında kilitlenme tutarlılığı (crash-consistency problems) sorunu olarak bilinen yeni ve ilginç bir soruna yol açar.

Bu sorunu anlamak oldukça basittir. Belirli bir işlemi tamamlamak için iki disk üzerindeki yapıyı, A ve B'yi güncellemeniz gerektiğini hayal edin. Disk aynı anda yalnızca tek bir isteğe hizmet verdiğinden, A veya B isteklerinden biri önce diske ulaşır. Bir işlemi tamamlandıktan sonra sistem çökerse veya güç kaybederse, disk üzerindeki yapı tutarsızlığı (İnconsistent) meydana gelir ve böylece, tüm dosya sistemlerinin çözmesi gereken bir sorun oluşur.

### Sistem çökmesine rağmen güncelleme nasıl yapılır

Sistem herhangi iki yazma işlemi arasında çökebilir veya güç kaybedebilir ve bu nedenle diskteki durum yalnızca kısmen güncellenebilir. Çökmeden sonra sistem, dosya sistemini tekrar monte etmek ve ön yüklemesini yapmak ister (dosyalara erişmek için). Çökmelerin zaman içinde rastgele noktalarda meydana gelebileceği göz önüne alındığında, dosya sisteminin disk üzerindeki görüntüyü sağlam şekilde nasıl muhafaza edebiliriz?

C

Bu bölümde, bu sorunu daha ayrıntılı olarak açıklayacağız ve dosya sistemlerinin bunu aşmak için kullandığı bazı yöntemlere bakacağız. Konuya FSCK veya dosya sistemi denetleyicisi (File system checker) olarak bilinen eski dosya sistemlerinin yaklaşımını inceleyerek başlayacağız. Sonradan dikkatimizi günlük kaydı (journaling) olarak bilinen başka bir konuya çevireceğiz (ayrıca ileriye dönük günlük kaydı [write-ahead logging]). Her yazma işlemine biraz ek yük ekleyen ancak çökmelerden veya güç kayıplarından dahaçabuk kurtulan bir tekniktir. Linux ext3'ün uyguladığı birkaç farklı günlük kaydı türü de dahil olmak üzere günlük kaydının temel makinelerini tartışacağız (modern bir günlük kaydı dosya sistemi gibidir).

### **42.1-** Detaylı bir örnek

Günlük kaydı araştırmamızı başlatmak için bir örneğe bakalım. Disk yapılarını bir şekilde güncelleyen bir **iş yükü (workload)** kullanmamız gerekecek. Burada iş yükünün basit olduğunu varsayın: Mevcut bir dosyaya bir veri bloğu eklenmesi. Ekleme, dosyanın açılması, dosya uzaklığını dosyanın sonuna taşımak için Iseek() öğesinin çağrılması ve ardından dosyayı kapatmadan önce dosyaya tek bir 4KB yazma işlemi yapılmasıyla gerceklestirilir.

Ayrıca, daha önce gördüğümüz dosya sistemlerine benzer şekilde, disk üzerinde standart basit dosya sistemi yapılarını kullandığımızı varsayalım. Bu küçük örnek, bir inode bit eşlemi içerir (inode başına yalnızca 8 bit düşüyor). Bir veri bitmap (ayrıca 8 bit, veri bloğu başına bir), düğümler (toplam 8, 0 ila 7 arasında numaralandırılmış ve dört bloğa yayılmış) ve veri blokları (toplam 8, 0 ila 7 arasında numaralandırılmış). İşte bu dosya sisteminin bir diyagramı:



Yukarıdaki resimde de görüldüğü gibi inode bitmap yapısında tek bir inode tahsis edilmiştir(inode numarası 2) ve veri bitmap'inde de işaretlenen tek bir tahsisli veri bloğu (veri bloğu 4). İnode, bu inode' un ilk versiyonu olduğu için I[v1] olarak gösterilir, yakında güncellenecektir (yukarıda açıklanan iş yükü nedeniyle)

Bu basitleştirilmiş düğümün içine de bir göz atalım (I[v1]):

owner : remzi
permissions : read-write
size : 1
pointer : 4
pointer : null
pointer : null
pointer : null

OPERATING
SYSTEMS
[VERSION 1.01]

Bu basitleştirilmiş düğümde, dosyanın boyutu 1'dir (tahsis edilmiş bir blok), İlk önce doğrudan işaretçi blok 4'ü gösterir (dosyanın ilk veri bloğu, Da) ve diğer 3 pointer, null olarak atanır(kullanılmadıklarını gösterir). Elbette gerçek düğümlerin daha birçok alanı vardır; daha fazla bilgi için önceki bölümlere bakın.

Bir dosyaya ekleme yaptığımızda, ona yeni bir veri bloğu ekliyoruz ve bu nedenle disk üzerindeki üç yerde güncellememiz gerekiyor: Düğüm (yeni bloğu işaret etmeli ve ekleme nedeniyle yeni ve daha büyük boyutu kaydetmeli), yeni veri bloğu Db ve yeni veri bloğunun tahsis edildiğini belirtmek için veri bit eşleminin yeni bir sürümü (diğer adı b[v2]).

Böylece sistemin hafızasında diske yazmamız gereken üç blok vardır. Güncellenen düğüm (inode sürüm 2 veya kısaca I[v2]) şimdi şöyle görünüyor:

owner : remzi
permissions : read-write
size : 2
pointer : 4
pointer : 5
pointer : null
pointer : null

Güncellenmiş veri bit eşlemi (B[v2]) şöyledir: 00001100. Son olarak, kullanıcıların dosyalara koyduklarıyla dolu olan veri bloğu (Db) vardır. Belki de çalıntı müzik vardır icinde?

Dosya sisteminin disk üzerindeki son görüntüsünün şöyle görünmesini istiyoruz:



Bu değişimi kaydetmek için, dosya sistemi disk üzerine üç farklı yazma işlemi gerçekleştirmesi gerekir. İlki inode bölümüne(I[2]), bitmap (B[v2]) bölümüne ve veri bloğuna (Db) ayır ayrı yazma işlemleri gerçekleştirilir. Bu yazma işlemlerinin genellikle, kullanıcı bir write() sistem çağrısı yaptığında hemen gerçekleşmediğine dikkat edin; bunun yerine, kirli giriş, bit eşlem ve yeni veriler bir süre önce ana bellekte (sayfa önbelleğinde[page cache] veya arabellek önbelleğinde[buffer cache]) kalacaktır. Daha sonra, dosya sistemi nihayet bunları diske yazmaya karar verdiğinde (5 veya 30 saniye sonra), dosya sistemi gerekli yazma isteklerini diske gönderir. Ne yazık ki, bir çökme meydana gelebilir, bu nedenle diskteki bu güncellemelere müdahale edilebilir. Özellikle, bu yazmalardan biri veya ikisi gerçekleştikten sonra bir çökme olursa, dosya sistemi komik bir durumda kalabilir.

С

## Çökme Senaryoları

Problemi daha iyi anlamak için bazı çökme senaryolarına bakalım. Sadece tek bir yazmanın başarılı olduğunu hayal edin; dolayısıyla burada listelediğimiz üç olası sonuç vardır:

- Sadece veri bloğu (Db) diske yazılır ise: Bu durumda, veriler disktedir, ancak ona işaret eden bir düğüm ve hatta bloğun tahsis edildiğini söyleyen hiçbir bitmap yoktur. Böylece yazma işlemi hiç gerçekleşmemiş gibidir. Bu durum sistem çökme tutarlılığı perspektifinden bakılır ise bir sorun teşkil etmez<sup>1</sup>.
- Yalnızca güncellenen düğüm (Inode-I[v2]) diske yazılır ise: Bu durumda düğüm, Db'nin yazılmak üzere olduğu, ancak Db'nin henüz orada yazılmadığı disk adresini(5) gösterir. Böylece, bu işaretçiye güvenirsek, diskten çöp (garbage) verileri okuyacağız (disk adresi 5'in eski içeriği).

Ayrıca, dosya sistemi tutarsızlığı (a file-system in- consistency) dediğimiz yeni bir sorunumuz var. Disk üzerindeki bit eşlem bize veri bloğu 5'in tahsis edilmediğini söylüyor, ancak inode tahsis edildiğini söyler. Bitmap ve düğüm arasındaki uyuşmazlık, dosya sisteminin veri yapılarında bir tutarsızlığa yol açar; dosya sistemini kullanmak için bu sorunu bir şekilde çözmeliyiz (daha fazlası aşağıdaki yazılarda).

 Sadece güncellenmiş bitmap (B[v2]) diske yazılır ise: Bu durumda, bitmap, blok 5'in tahsis edildiğini gösterir ama buna işaret eden bir düğüm yoktur. Böylece dosya sistemi tekrar tutarsız hale gelir; Bu sorun çözülmeden birakılır ise, blok 5 dosya sistemi tarafından asla kullanılmayacağından, bu yazma alan sızıntısına (space leak) neden olur.

Diske üç blok yazma girişiminde ayrıca üç kilitlenme senaryosu daha vardır. Bu durumlarda, iki yazma başarılı ve sonuncusu başarısız olur:

• İnode (I[v2]) ve bitmap (B[v2]) diske yazılır, ancak veri (Db) yazılmaz: Bu durumda, dosya sistemi meta verileri tamamen tutarlıdır: düğümde blok 5 için bir işaretçi vardır, bitmap 5'in kullanımda olduğunu gösterir ve bu nedenle dosya sisteminin meta verileri açısından her şey yolunda görünür. Ama bir sorun var: 5'in içinde yine çöp var.

<sup>1:</sup>Ancak, bazı verilerini kaybetmiş olan kullanıcı için bir sorun olabilir!

- İnode (I[v2]) ve veri bloğu (Db) yazılır, ancak bitmap (B[v2]) yazılmaz: Bu durumda, inode diskteki doğru verilere işaret ediyor, ancak yine inode ile bitmap'in eski sürümü (B1) arasında bir tutarsızlık var. Bu nedenle, dosya sistemini kullanmadan önce sorunu bir kez daha çözmemiz gerekiyor.
- Bit eşlem (B[v2]) ve veri bloğu (Db) yazılır, ancak inode (I[v2])
  yazılmaz: Bu durumda, . inode ve veri bit eşlemi arasında bir tutarsızlık
  var. Ancak blok olmasına rağmen yazıldı ve bit eşlem kullanımını
  gösteriyor, hiçbir inode dosyayı işaret etmediği için hangi dosyaya ait
  olduğu hakkında hiçbir fikrimiz yok.

## Çökme(Crash) Tutarlılığı Sorunu

Umarım, bu çökme senaryolarından, çökmeler nedeniyle diskteki dosya sistemi görüntümüzde oluşabilecek birçok sorunu görebilirsiniz. Dosya sistemi veri yapılarında tutarsızlık olabilir; alan sızıntıları yaşayabiliriz, bir kullanıcıya çöp verileri döndürebiliriz ve benzeri sorunlar karşımıza çıkabilir. İdeal olarak yapmak istediğimiz şey, dosya sistemini bir tutarlı durumdan (örneğin, dosya eklenmeden önce) diğerine atomik olarak (atomically) (örneğin, düğüm, bitmap ve yeni veri bloğu diske yazıldıktan sonra) taşımaktır. Ne yazık ki bunu kolayca yapamıyoruz çünkü disk bir seferde yalnızca bir yazma işlemi yapıyor ve bu güncellemeler arasında çökmeler veya güç kaybı meydana gelebilir. Bu genel soruna çökme tutarlılığı sorunu (crash-consistency problem) diyoruz (buna tutarlı güncelleme (consistent-update problem) sorunu da diyebiliriz).

### 42.1 Çözüm #1: Dosya Sistemi Denetleyicisi

Erken dosya sistemleri, çökme tutarlılığı için basit bir yaklaşım benimsemişti. Temel olarak, tutarsızlıkların olmasına izin vermeye ve daha sonra (yeniden başlatırken) düzeltmeye karar verirlerdi. Bu tembel yaklaşımın klasik bir örneği, bunu yapan bir araçta bulunur: FSCK². FSCK, bu tür tutarsızlıkları bulmak ve onarmak için bir UNIX aracıdır [MK96]; bir disk bölümünü kontrol etmek ve onarmak için benzer araçlar farklı sistemlerde mevcuttur. Böyle bir yaklaşımın tüm sorunları çözemeyeceğini unutmayın; örneğin, dosya sisteminin tutarlı göründüğü, ancak düğümün çöp verilere işaret ettiği yukarıdaki durumu düşünün. Tek gerçek amaç, dosya sistemi meta verilerinin dahili olarak tutarlı olduğundan emin olmaktır.

McKusick ve Kowalski'nin makalesinde [MK96] özetlendiği gibi FSCK aracı birkaç aşamada çalışır. Dosya sistemi kurulmadan ve kullanıma sunulmadan önce çalıştırılır (fsck, çalışırken başka hiçbir dosya sistemi etkinliğinin devam etmediğini varsayar); bittiğinde, diskteki dosya sistemi tutarlı olmalı ve böylece kullanıcılar tarafından erişilebilir hale getirilmelidir.

İşte FSCK aracının ne yaptığının temel bir özeti:

profesyoneller bu terimi kullanıyor.

OPERATING
SYSTEMS
[VERSION 1.01]

- Süper blok (Superblock): FSCK, önce süper bloğun makul görünüp görünmediğini kontrol eder, çoğunlukla dosya sistemi boyutunun tahsis edilen blok sayısından daha büyük olduğundan emin olmak gibi mantıklı kontrolleri yapar. Genellikle bu mantık içeren kontrollerin amacı şüpheli (yozlaşmış) bir süper blok bulmaktır; bu durumda, sistem (veya yönetici) süper bloğun alternatif bir kopyasını kullanmaya karar verebilir.
- Özgür bloklar: Ardından FSCK, o anlık erişilebilen tahsis edilmiş blokların olduğunu anlamak için düğümleri, dolaylı blokları, çift dolaylı blokları vb. yapıları tarar. Bu bilgiyi, ayırma bit eşlemlerinin doğru bir sürümünü üretmek için kullanır; bu nedenle, bitmap' ler ve düğümler arasında herhangi bir tutarsızlık varsa, düğümlerdeki bilgilere güvenilerek çözülür. Tüm düğümler için aynı tür denetim gerçekleştirilir ve kullanımda gibi görünen tüm düğümlerin düğüm bit eşlemlerinde bu şekilde işaretlendiğinden emin olun.
- Düğüm durumu(inode state): Her düğüm, bozulma veya diğer sorunlar açısından kontrol edilir. Örneğin, fsck, tahsis edilen her düğümün geçerli bir tür alanına (örneğin, normal dosya, dizin, sembolik bağlantı, vb.) sahip olmasını sağlar. İnode alanlarıyla ilgili kolayca düzeltilemeyen sorunlar varsa, inode şüpheli kabul edilir ve fsck tarafından temizlenir; düğüm bit eşlemi buna uygun olarak güncellenir.
- İnode bağlantıları(inode links): FSCK ayrıca tahsis edilen her düğümün bağlantı sayısını da doğrular. Hatırlayabileceğiniz gibi, bağlantı sayısı, bu belirli dosyaya bir referans (yani bir bağlantı) içeren farklı dizinlerin sayısını gösterir. Bağlantı sayısını doğrulamak için FSCK, kök dizinden başlayarak tüm dizin ağacını tarar ve dosya sistemindeki her dosya ve dizin için kendi bağlantı sayılarını oluşturur. Yeni hesaplanan sayı ile bir düğümde bulunan sayı arasında bir uyumsuzluk varsa, genellikle sayıyı düğüm içinde sabitleyerek düzeltici önlem alınmalıdır. Tahsis edilmiş bir inode bulunursa, ancak hiçbir dizin ona başvuruda bulunmadıysa, kayıp + bulunan (lost + found)dizine taşınır.
- Yinelenenler(Duplicates): FSCK ayrıca yinelenen işaretçileri, yani şu durumlarda kontrol eder: iki farklı düğüm aynı bloğa atıfta bulunur. Bir düğüm bariz şekilde kötüyse, temizlenebilir. Alternatif olarak, işaret edilen blok kopyalanabilir, böylece her düğüme istendiği gibi kendi kopyası verilir.
- Kötü bloklar(bad blocks): Tüm işaretçiler listesinde tarama yapılırken, hatalı blok işaretçiler içinde tarama gerçekleştirilir. Bir işaretçi, geçerli aralığının dışında bir şeye açıkça işaret ediyorsa "kötü" olarak kabul edilir. Örneğin, boyutundan daha büyük bir bloğa atıfta bulunan bir adresi vardır. Bu durumda, fsck çok akıllıca bir şey yapamaz; sadece işaretçiyi düğümden veya dolaylı bloktan kaldırır (temizler).

<sup>2: &</sup>quot;eff-ess-see-kay", "eff-ess-check" veya beğenmediyseniz "ef-sak" olarak telaffuz edilir. Evet, ciddi

С

• Dizin kontrolleri(directory checks): FSCK, kullanıcı dosyalarının içeriğini anlamaz; ancak, dizinler özel olarak biçimlendirilmiş bilgileri tutar dosya sisteminin kendisi tarafından oluşturulur. Böylece fsck, her dizinin içeriği üzerinde ek bütünlük kontrolleri gerçekleştirir ve "." olduğundan emin olur ve "..", bir dizin girişinde atıfta bulunulan her düğümün tahsis edildiği ve tüm hiyerarşide hiçbir dizinin bir kereden fazla bağlanmamasını sağlayan ilk girişlerdir.

Gördüğünüz gibi, çalışan bir fsck oluşturmak, dosya sistemi hakkında karmaşık bilgi gerektirir; böyle bir kod parçasının her durumda doğru çalıştığından emin olmak zor olabilir [G+08]. Ancak FSCK (ve benzer yaklaşımlar) daha büyük ve belki de daha temel bir soruna sahiptir: Çok yavaşlar. Çok büyük bir disk hacmiyle, tahsis edilen tüm blokları bulmak ve tüm dizin ağacını okumak için tüm diski taramak dakikalar veya saatler sürebilir. Disklerin kapasitesi ve RAID'lerin popülaritesi arttıkça FSCK aracının performansı yasaklayıcı hale geldi (son gelişmelere [M+13] rağmen).

Daha yüksek bir düzeyde, FSCK aracının temel önermesi biraz mantıksız görünüyor. Diske sadece üç bloğun yazıldığı yukarıdaki örneğimizi düşünün; sadece üç blokluk bir güncelleme sırasında oluşan sorunları düzeltmek için tüm diski taramak inanılmaz derecede pahalıdır. Bu durum, yatak odanızda anahtarlarınızı yere düşürmeye benzer ve ardından bodrumdan başlayarak ve her odada yolunuza devam ederek, tüm evi anahtarlar için arama kurtarma algoritmasını başlatın. Çalışır ama zaman israftır. Böylece diskler (ve RAID'ler) büyüdükçe, araştırmacılar ve uygulayıcılar başka çözümler aramaya başladılar.

# Çözüm #2: Günlük kaydı veya İleri Yazma Günlüğü (Journaling)

Tutarlı güncelleme sorununun muhtemelen en popüler çözümü, veritabanı yönetim sistemleri dünyasından bir fikir çalmaktır. İleriye yazma günlüğü (write-ahead logging) olarak bilinen bu fikir, tam olarak bu tür bir sorunu çözmek için icat edildi. Dosya sistemlerinde, tarihsel nedenlerle genellikle ileriye dönük günlük kaydı (journaling) olarak adlandırırız. Bunu yapan ilk dosya sistemi Cedar [H87] idi, ancak Linux ext3 ve ext4, reiserfs, IBM'in JFS'si, SGI'nin XFS'si ve Windows NTFS dahil olmak üzere birçok modern dosya sistemi bu fikri kullanıyor.

Basit fikir aşağıdakiler gibidir. Diski güncellerken, yapıların üzerine yazmadan önce, yapmak üzere olduğunuz şeyi açıklayan küçük bir not yazın (diskte başka bir yerde, iyi bilinen bir yerde). Bu notu yazmak "önceden yazmak" kısmıdır ve "log" olarak düzenlediğimiz bir yapıya yazıyoruz; bu nedenle, adı ileri yazma günlüğüdür. Notu diske yazarak, güncelleme yaptığınız yapıların güncelleme (üzerine yazma) sırasında bir çökme olursa, geri dönüp yaptığınız nota bakıp tekrar deneyebileceksiniz; böylece, bir çökmeden sonra tüm diski taramak yerine tam olarak neyi düzelteceğinizi (ve nasıl düzelteceğinizi) bileceksiniz. Tasarım gereği, günlük kaydı, kurtarma sırasında gereken çalışma miktarını büyük ölçüde azaltmak için güncellemeler sırasında biraz is ekler.

Notu diske yazarak, güncelleme yaptığınız yapıların güncelleme (üzerine yazma) sırasında bir çökme olursa, geri dönüp yaptığınız nota bakıp tekrar deneyebileceğinizi; böylece, bir çökmeden sonra tüm diski taramak yerine tam olarak neyi düzelteceğinizi (ve nasıl düzelteceğinizi) profesyoneller bu terimi kullanıyor.

OPERATING SYSTEMS

WWW.OSTEP.ORG

bileceksiniz. Tasarım gereği, günlük kaydı, kurtarma sırasında gereken çalışma miktarını büyük ölçüde azaltmak için güncellemeler sırasında biraz iş ekler.

Şimdi popüler bir günlük kaydı dosya sistemi olan Linux ext3'ün nasıl çalıştığını açıklayacağız. Dosya sisteminde günlük kaydını içerir. Disk üzerindeki yapıların çoğu Linux ext2 ile aynıdır. Örneğin disk blok gruplarına bölünmüştür ve her blok grubu bir inode bitmap, veri bitmap, inode' lar ve veri blokları içerir. Yeni anahtar yapı, bölüm içinde veya başka bir aygıtta az miktarda yer kaplayan günlüğün kendisidir. Böylece, bir ext2 dosya sistemi (günlük kaydı olmadan) şöyle görünür:

Super	Group 0	Group 1		Group N	
-------	---------	---------	--	---------	--

Günlüğün aynı dosya sistemi görüntüsüne yerleştirildiğini varsayarsak (bazen ayrı bir aygıta veya dosya sistemi içinde bir dosya olarak yerleştirilse de), günlük içeren bir ext3 dosya sistemi söyle görünür:

Super Journal Group 0	Group 1		Group N	
-----------------------	---------	--	---------	--

Asıl fark, sadece derginin varlığı ve elbette nasıl kullanıldığıdır.

# Veri Günlüğü

Veri günlüğü (data journaling) tutmanın nasıl çalıştığını anlamak için basit bir örneğe bakalım. Veri günlüğü tutma, bu tartışmanın çoğunun dayandığı Linux ext3 dosya sistemiyle bir mod olarak mevcuttur. Diyelim ki inode (I[v2]), bitmap (B[v2]) ve veri bloğunu (Db) diske tekrar yazmak istediğimiz yerde kurallı güncellememiz var. Onları son disk konumlarına yazmadan önce, onları önce günlüğe (A.K.A günlüğü) yazacağız. Bu, günlük şöyle görünecek:



Burada beş blok yazdığımızı görebilirsiniz. İşlem başlangıcı (TxB), dosya sistemine yapılan bekleyen güncelleme hakkında bilgiler (örneğin, I[v2], B[v2] ve Db bloklarının son adresleri) ve bazı **işlem tanımlayıcısı (transaction identifier - TID)** türleri dahil olmak üzere bu güncelleme hakkında bilgi verir. Ortadaki üç blok sadece blokların tam içeriğini içerir. Bu, güncellemenin tam fiziksel içeriğini günlüğe koyduğumuz için **fiziksel günlüğe (physical logging)** kaydetme olarak bilinir (alternatif bir fikir, **mantıksal günlüğe (logical logging)** kaydetme, güncellemenin daha kompakt bir mantıksal gösterimini günlüğe koyar, örneğin, "bu güncelleme veri eklemek istiyor Db'yi X dosyasına engelle", bu biraz daha karmaşıktır ancak günlükte yerden tasarruf edebilir ve belki de performansı artırabilir). Son blok (TxE), bu işlemin sonunun bir işaretidir ve ayrıca TID' yi de içerir.

Bu işlem güvenli bir şekilde diskte olduğunda, dosya sistemindeki eski yapıların üzerine yazmaya hazırdır; bu işleme **kontrol noktası (checkpoint)** denir. Böylece, dosya sistemini **kontrol etmek (checkpoint)** için (yani, onu dergide bekleyen güncelleme ile güncel hale getirmek), I[v2], B[v2] ve Db yazmalarını yukarıda görüldüğü gibi disk konumlarına göndeririz; bu yazma işlemleri başarıyla tamamlanırsa, dosya sistemini başarıyla kontrol eder ve temelde bitmiş olur. Böylece, ilk işlem sıramız:

- **1. Günlük yazmak (journal write):** İşlem başlangıcı bloğu, bekleyen tüm veriler ve meta veri güncellemeleri ve bir işlem bitiş bloğu dahil olmak üzere işlemi günlüğe yazın; bu yazıların tamamlanmasını bekleyin.
- 2. Kontrol noktası (Checkpoint): Bekleyen meta verileri ve veri güncellemelerini onların dosya sistemindeki son konumları yazılır Örneğimizde, önce günlüğe TxB, I[v2], B[v2], Db ve TxE yazacaktık. Bu yazma işlemleri tamamlandığında, I[v2], B[v2] ve Db'yi diskteki son

konumlarına kontrol ederek güncellemeyi tamamlarız.

Günlüğe yazılar yazılar sırasında bir çökme meydana geldiğinde işler biraz daha zorlaşıyor. Burada işlemdeki blok setini (örn. TxB, I[v2], B[v2], Db, TxE) diske yazmaya çalışıyoruz. Bunu yapmanın basit bir yolu, her birini birer birer yayınlamak, her birinin tamamlanmasını beklemek ve ardından bir sonrakini yayınlamaktır. Beş bloğun tümü aynı anda yazılır, çünkü bu, beş yazmayı tek bir sıralı yazmaya dönüştürür ve böylece daha hızlı olur.

### Diske yazmayı zorlamak

İki disk yazma işlemi arasında sıralamayı zorlamak için modern dosya sistemlerinin birkaç ekstra önlem alması gerekir. Eski zamanlarda, iki yazma, A ve B arasında sıralama yapmaya zorlamak kolaydı: sadece A'nın yazılmasını diske verin, yazma tamamlandığında diskin işletim sistemini kesmesini bekleyin ve ardından B'nin yazısını yayınlayın.

Disklerdeki yazma önbelleklerinin artan kullanımı nedeniyle işler biraz daha karmaşık hale geldi. Yazma arabelleğe alma etkinleştirildiğinde (bazen anında raporlama [immediate reportling] olarak adlandırılır), bir disk, diskin bellek önbelleğine yerleştirildiğinde ve henüz diske ulaşmadığında, işletim sistemine yazmanın tamamlandığını bildirir. İşletim sistemi daha sonra bir yazma işlemi yaparsa, önceki yazmalardan sonra diske ulaşacağı garanti edilmez; bu nedenle yazmalar arasındaki sıralama korunmaz. Bir çözüm, yazma arabelleğini devre dışı bırakmaktır. Ancak, daha modern sistemler ekstra önlemler alır ve açık yazma engelleri (write barries) yayınlar; bariyer, bariyerden önce verilen tüm yazmaların, bariyerden sonra yayınlanan herhangi bir yazmadan önce diske ulaşmasını garanti eder.

Tüm bu makineler, diskin doğru çalışmasına büyük ölçüde güvenmeyi gerektirir. Ne yazık ki, son araştırmalar bazı disk üreticilerinin "daha yüksek performanslı" diskler sunma çabasıyla yazma engeli isteklerini açıkça görmezden geldiğini ve böylece disklerin görünüşte daha hızlı çalışmasını sağladığını ancak yanlış çalışma riski altında olduğunu gösteriyor [C+13, R +11]. Kahan'ın dediği gibi, hızlı, yanlış olsa bile, neredeyse her zaman yavaş olanı yener.

C

Ancak bu, aşağıdaki nedenden dolayı güvenli değildir: Böyle büyük bir yazma işlemi yapıldığında, disk dahili olarak zamanlama yapabilir ve büyük yazmanın küçük parçalarını herhangi bir sırada tamamlayabilir. Böylece, disk dahili olarak (1) TxB, I[v2], B[v2] ve

TxE yazabilir ve ancak daha sonra (2) Db yazabilir. Ne yazık ki, disk (1) ve (2) arasında güç kaybederse, diskte şu olur:

Journal	TxB id=1	I[v2]	B[v2]	??	TxE	
う	Iu- I				iu- i	

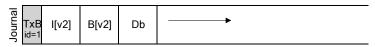
Bu neden bir sorun? İşlem, geçerli bir işlem gibi görünüyor (birbiriyle eşleşen sıra numaralarıyla bir başlangıcı ve bir sonu var). Ayrıca, dosya sistemi o dördüncü bloğa bakamaz ve bunun yanlış olduğunu bilemez; sonuçta, keyfi kullanıcı verileridir. Böylece, sistem şimdi yeniden başlatılır ve kurtarma çalıştırırsa, bu işlemi yeniden yürütecek ve çöp bloğunun '??' içeriğini, Db'nin olması gereken konuma bilgisizce (umursamadan) kopyalayacaktır. Bu, bir dosyadaki rastgele kullanıcı verileri için kötüdür; süper blok gibi dosya sistemini çözülemez hale getirebilecek kritik bir dosya sisteminin başına gelirse çok daha kötüdür.

### GÜNLÜK YAZIMLARININ OPTİMİZE EDİLMESİ

Günlüğe yazmanın belirli bir verimsizliğini fark etmiş olabilirsiniz. Yani, dosya sistemi önce işlem başlama bloğunu ve işlemin içeriğini yazmalıdır; ancak bu yazma işlemleri tamamlandıktan sonra dosya sistemi işlem sonu bloğunu diske gönderebilir. Bir diskin nasıl çalıştığını düşünüyorsanız, performans etkisi açıktır: genellikle fazladan bir dönüş yapılır (nedenini düşünün).

Eski lisansüstü öğrencilerimizden biri olan Vijayan Prabhakaran'ın bu sorunu çözmek için basit bir fikri vardı [P+05]. Günlüğe bir işlem yazarken, başlangıç ve bitiş bloklarına günlük içeriğinin bir sağlama toplamını eklememizi söylemişti. Bunu yapmak, dosya sisteminin beklemeye gerek kalmadan tüm işlemi bir kerede yazmasını sağlar; kurtarma sırasında, dosya sistemi işlemde depolanan sağlama toplamı ile hesaplanan sağlama toplamında bir uyumsuzluk görürse, işlemin yazılması sırasında bir cökme meydana geldiği sonucuna varabilir ve böylece dosya sistemi güncellemesini iptal edebilir. Böylece, yazma protokolünde ve kurtarma sisteminde küçük bir ince ayar ile bir dosya sistemi daha hızlı genel durum performansı elde edebilir; bunun da ötesinde, günlükten yapılan okumalar artık bir sağlama toplamı ile korunduğundan, sistem biraz daha güvenilirdir. Bu basit düzeltme, Linux dosya sistemi geliştiricilerinin dikkatini çekecek kadar çekiciydi ve daha sonra onu (tahmin ettiniz!) Linux ext4 olarak adlandırılan yeni nesil Linux dosya sistemine dahil ettiler. Artık Android platformu da dahil olmak üzere dünya çapında milyonlarca makinede vardır. Bu nedenle, birçok Linux tabanlı sistemde diske her yazdığınızda, Wisconsin'de geliştirilen küçük bir kod, sisteminizi biraz daha hızlı ve daha güvenilir hale getirir.

Bu sorunu önlemek için, dosya sistemi işlemsel yazmayı iki adımda yayınlar. İlk olarak, TxE bloğu dışındaki tüm blokları günlüğe yazar ve bunların hepsini bir kerede yayınlar. Bu yazma işlemleri tamamlandığında, günlük şöyle görünecektir (tekrar ekleme iş yükümüzü varsayarsak):



Bu yazma işlemleri tamamlandığında, dosya sistemi TxE bloğunun yazılmasını yayınlar ve böylece günlük yazma sonlanır, güvenli durum aşağıdaki gibidir:



Bu sürecin önemli bir yönü, disk tarafından sağlanan atomsallık garantisidir. Görünüşe göre disk, herhangi bir 512 byte yazmanın gerçekleşeceğini veya olmayacağını (ve asla yarım yazılmayacağını) garanti eder; bu nedenle, TxE'nin yazılmasının atomik olduğundan emin olmak için, onu tek bir 512 baytlık blok yapmalıdır. Bu nedenle, dosya sistemini güncellemek için mevcut protokolümüz, etiketli üç aşamasının her biri şu şekildedir:

- 1- **Günlük yazma (journal write):** İşlemin içeriğini (TxB, meta veriler ve veriler dahil) günlüğe yazın; bu yazıların tamamlanması beklenmelidir.
- 2- **Günlük işlemek (journal commit):** İşlem tamamlama bloğunu (TxE içeren) günlüğe yazın; yazmanın tamamlanmasını bekleyin, işlem, işlemenin yapıldığı söyleniyor.
- 3- **Kontrol noktası (checkpoint):** Güncellemenin içeriğini, disk üzerindeki son konumlarına yazın (meta veriler ve veriler).

# Kurtarma (Recovery)

Şimdi bir dosya sisteminin bir çökmeden kurtarmak (recovery) için günlüğün içeriğini nasıl kullanabileceğini anlayalım. Bu güncelleme dizisi sırasında herhangi bir zamanda bir çökme meydana gelebilir. Kilitlenme, işlem günlüğe güvenli bir şekilde yazılmadan önce gerçekleşirse (yani, yukarıdaki Adım 2 tamamlanmadan önce), o zaman işimiz kolaydır: bekleyen güncelleme basitçe atlanır. Çökme, işlem günlüğe kaydedildikten sonra, ancak kontrol noktası tamamlanmadan önce gerçekleşirse, dosya sistemi güncellemeyi aşağıdaki gibi kurtarabilir (recovery). Sistem ön yüklendiğinde, dosya sistemi kurtarma işlemi günlüğünü tarar ve diske taahhüt edilen işlemleri arar; bu işlemler böylece (sırasıyla) tekrar oynatılır (played), dosya sistemi tekrar işlemdeki blokları disk üzerindeki son konumlarına yazmaya çalışır. Bu günlük kaydı biçimi, mevcut en basit biçimlerden biridir ve yeniden günlük kaydı (redo logging) olarak adlandırılır. Günlükte taahhüt edilen işlemleri kurtararak, dosya sistemi disk üzerindeki yapıların tutarlı olmasını sağlar ve böylece dosya sistemini kurarak ve yeni istekler için kendini hazırlayarak ilerletebilir.

Blokların son konumlarında yapılan bazı güncellemeler tamamlandıktan sonra bile, kontrol noktası sırasında herhangi bir noktada bir çökme yaşanmasının

normal olduğunu unutmayın. En kötü durumda, bu güncellemelerin bazıları kurtarma sırasında basitçe yeniden gerçekleştirilir.

Kurtarma nadir yapılan bir işlem olduğundan (yalnızca beklenmeyen bir sistem çökmesinden sonra yapılır), birkaç yedekli yazma işlemi için endişelenecek<sup>3</sup> bir şey yoktur.

# Günlük Güncellemelerini Toplu İşleme (batching log updates)

Temel protokolün çok fazla disk trafiği ekleyebileceğini fark etmiş olabilirsiniz. Örneğin, aynı dizinde dosya1 ve dosya2 adlı bir satırda iki dosya oluşturduğumuzu hayal edin. Bir dosya oluşturmak için, aşağıdakiler dahil olmak üzere bir dizi disk üzerindeki yapıyı güncellemek gerekir: inode bitmap (yeni bir inode tahsis etmek için), dosyanın yeni oluşturulan inode'u, yeni dizin girişini içeren üst dizinin veri bloğu ve (şimdi yeni bir değişiklik zamanı olan) üst dizin inode'u oluşturur. Günlük kaydıyla, iki dosya oluşturma işlemimizin her biri için tüm bu bilgileri mantıksal olarak günlüğe aktarırız; dosyalar aynı dizinde olduğundan ve aynı inode bloğu içinde düğümleri olduğunu varsayarsak, bu, dikkatli olmazsak, aynı blokları tekrar tekrar yazmak zorunda kalacağımız anlamına gelir.

Bu sorunu çözmek için, bazı dosya sistemleri her güncellemeyi birer birer diske göndermez (örneğin, Linux ext3); bunun yerine, tüm güncellemeler global bir işlemde arabelleğe alınabilir. Yukarıdaki örneğimizde, iki dosya oluşturulduğunda, dosya sistemi sadece bellek içi inode bitmap' i, dosyaların inode'larını, Dizin verilerini ve dizin inode'u kirli olarak işaretler ve bunları erişilebilen bloklar listesine ekler.

Sonunda bu blokları diske yazma zamanı geldiğinde (örneğin, 5 saniye geçtikten sonra) bu tek global işlem yukarıda açıklanan tüm güncellemeleri taahhüt eder. Böylece, güncellemeleri arabelleğe alarak, diske aşırı yazma trafiğini önleyebilir.

# Günlüğü Sonlu Yapmak (Making The Log Finite)

Disk üzerindeki dosya sistemi yapılarını güncellemek için temel bir protokole ulaştık. Dosya sistemi güncellemeleri bir süre için bellekte arabelleğe alır; nihayet diske yazma zamanı geldiğinde, dosya sistemi önce işlemin ayrıntılarını dikkatlice günlüğe yazar (A.K.A. ileri yazma günlüğü); işlem tamamlandıktan sonra, dosya sistemi bu blokların diskteki son konumlarını kontrol eder.

Ancak, günlük sonlu bir boyuttadır. Buna işlem eklemeye devam edersek (aşağıdaki şekilde olduğu gibi) yakında dolacak. Sence o zaman ne olur?

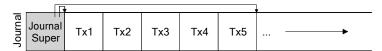


Günlük dolduğunda iki sorun ortaya çıkar. Birincisi daha basittir ve daha az kritiktir: günlük ne kadar büyükse, kurtarma işlemi o kadar uzun sürer, çünkü kurtarma işleminin yapılabilmesi için günlük içindeki tüm işlemleri sırasıyla tekrar etmesi gerekir.

<sup>3:</sup> Her şey için endişelenmediğiniz sürece, bu durumda size yardımcı olamayız. Bu kadar endişelenmeyi bırak, bu sağlıksız! Ama şimdi muhtemelen aşırı endişelenmekten endişe ediyorsun.

İkincisi daha önemli bir sorundur: günlük dolduğunda (veya neredeyse dolu olduğunda), diske başka hiçbir işlem yapılamaz, bu da dosya sistemini "yararsız" (yani işe yaramaz) hale getirir.Bu sorunları çözmek için, günlük kaydı dosya sistemleri, günlüğü döngüsel bir veri yapısı olarak ele alır ve onu tekrar tekrar kullanır; bu nedenle dergiye bazen dairesel günlük (circular log) denir. Bunu yapmak için, dosya sistemi bir kontrol noktasından bir süre sonra harekete geçmelidir. Spesifik olarak, bir işlemin kontrol noktası yapıldıktan sonra, dosya sistemi günlük içinde kapladığı alanı boşaltmalı ve günlük alanının yeniden kullanılmasına izin vermelidir. Bu amaca ulaşmanın birçok yolu vardır; örneğin, bir günlük süper bloğundaki günlükteki en eski ve en yeni kontrol noktası olmayan işlemleri basitçe işaretleyebilirsiniz;

Bir, günlük **süper bloğundaki (journal superblock)** günlükteki en eski ve en yeni kontrol noktası olmayan işlemler; diğer tüm alanlar ücretsizdir. İşte bir grafik tasviri:



Günlük süper bloğunda (journal superblock) (ana dosya sistemi süper bloğu ile karıştırılmamalıdır), günlük kaydı sistemi, hangi işlemlerin henüz kontrol noktasına getirilmediğini bilmek için yeterli bilgiyi kaydeder ve böylece kurtarma süresini kısaltır ve günlüğün yeniden kullanılmasını sağlar. Dairesel bir sekilde. Ve böylece temel protokolümüze bir adım daha ekliyoruz:

- 1- **Günlük yazma (journal write):** İşlemin içeriğini (TxB, meta veriler ve veriler dahil) günlüğe yazın; bu yazıların tamamlanması beklenmelidir.
- 2- **Günlük işlemek (journal commit):** İşlem tamamlama bloğunu yazın (içeren TxE) günlüğe; yazmanın tamamlanmasını bekleyin, işlem şimdi taahhüt edilmiştir.
- 3- **Kontrol noktası (checkpoint):** Güncellemenin içeriğini dosya sistemi içinde nihai konumlarına yazın.
- 4- Özgür (free): Bir süre sonra, günlük süper bloğunu güncelleyerek işlemi günlükte serbest olarak işaretleyin.

Böylece son veri günlüğü protokolümüze sahibiz. Ancak yine de bir sorun var: Her veri bloğunu diske iki kez yazıyoruz, bu da özellikle sistem çökmesi gibi nadir görülen bir şey için ağır bir ödeme maliyetidir. Verileri iki kez yazmadan tutarlılığı korumanın bir yolunu bulabilir misiniz?

# Meta Veri Günlüğü (metadata journaling)

Kurtarma işlemi artık hızlı olsa da (tüm diski taramak yerine günlüğü taramak ve birkaç işlemi yeniden yürütmek), dosya sisteminin normal çalışması istediğimizden daha yavaştır. Özellikle, her diske yazma işlemi için, artık önce günlüğe de yazıyoruz, böylece yazma trafiğini iki katına çıkarıyoruz; bu ikiye katlama, özellikle şimdi sürücünün en yüksek yazma bant genişliğinin yarısında devam edecek olan sıralı yazma iş yükleri sırasında acı vericidir.

C

Ayrıca, günlüğe yazma ve ana dosya sistemine yazma işlemleri arasında, bazı iş yükleri için dikkate değer bir ek yük ekleyen maliyetli bir arama vardır.

Her veri bloğunu iki kez diske yazmanın yüksek maliyeti nedeniyle, insanlar performansı hızlandırmak için birkaç farklı şey denediler. Örneğin, yukarıda tanımladığımız günlük kaydı modu, tüm kullanıcı verilerini (dosya sisteminin meta verilerine ek olarak) günlüğe kaydettiği için genellikle veri günlüğü tutma (data journaling) (Linux ext3'te olduğu gibi) olarak adlandırılır. Günlük tutmanın daha basit (ve daha yaygın) biçimine bazen sıralı günlük kaydı (ordered journaling) (veya yalnızca metaveri günlüğü [metadata journaling]) denir ve kullanıcı verilerinin günlüğe yazılmaması dışında neredeyse aynıdır. Böylece, yukarıdaki ile aynı güncelleme yapılırken, dergiye aşağıdaki bilgiler vazılacaktır:



Daha önce günlüğe yazılan veri bloğu Db, bunun yerine uygun dosya sistemine yazılacak ve fazladan yazmadan kaçınılacaktır; diske gelen çoğu G/Ç trafiğinin veri olduğu göz önüne alındığında, verileri iki kez yazmamak, günlük kaydının G/Ç yükünü önemli ölçüde azaltır. Bu, ilginç bir soruyu gündeme getiriyor: Veri bloklarını diske ne zaman yazmalıyız?

Görünen o ki, veri yazmanın sırası, yalnızca meta veri günlük kaydı için önemlidir. Örneğin, işlem (I[v2] ve B[v2]'yi içeren) tamamlandıktan sonra Db'yi diske yazarsak ne olur? Ne yazık ki, bu yaklaşımın bir sorunu vardır: dosya sistemi tutarlıdır ama I[v2] çöp verilere işaret ediyor olabilir. Spesifik olarak, I[v2] ve B[v2]'nin yazıldığı ancak Db'nin diske girmediği durumu düşünün. Dosya sistemi, Db günlükte olmadığı için, sistemi daha sonra kurtarmaya çalışacaktır. Dosya sistemi I[v2] ve B[v2]'ye yazma işlemlerini yeniden yürütecek ve tutarlı bir dosya sistemi üretecektir (dosya sistemi meta verileri açısından). Bununla birlikte, I[v2], çöp verilere, yanı Db'nin yöneldiği yuvada ne varsa onu işaret ediyor olacaktır.

Bu durumun ortaya çıkmamasını sağlamak için, bazı dosya sistemleri (örneğin, Linux ext3), ilgili meta veriler diske yazılmadan önce veri bloklarını (normal dosyaların) diske yazar. Özellikle, protokol aşağıdaki gibidir:

- 1- **Veri yazma (data write):** Verileri nihai konuma yazın; tamamlanmasını bekleyin (bekleme isteğe bağlıdır; ayrıntılar için aşağıya bakın).
- 2- Günlük meta verileri yazma (journal metadata write): Başlangıç bloğunu ve meta verileri günlüğe yazın; yazmaların tamamlanmasını beklevin.
- 3- Günlük tamamlama (journal commit): İşlem tamamlama bloğunu (TxE içeren) günlüğe yazın; yazmanın tamamlanmasını bekleyin, işlem (veriler dahil) şimdi tamamlanmıştır.
- 4- **Kontrol noktası meta verileri:** Meta veri güncellemesinin içeriğini dosya sistemi içindeki son konumlarına yazın.
- 5- Serbest (free): Daha sonra, günlük süper bloğunda işlemi ücretsiz olarak işaretleyin.

OPERATING
SYSTEMS
[VERSION 1.01]

Önce veri yazmaya zorlayarak, bir dosya sistemi bir işaretçinin hiçbir zaman çöpü işaret etmeyeceğini garanti edebilir. Gerçekten de "işaret edilen nesneyi, onu gösteren nesneden önce yaz" kuralı, çökme tutarlılığının merkezinde yer alır ve diğer çökme tutarlılığı şemaları [GP94] tarafından daha da fazla kullanılır (ayrıntılar için aşağıya bakın).

Çoğu sistemde, meta veri günlük kaydı (ext3'ün sıralı günlük kaydına benzer) tam veri günlük kaydından daha popülerdir. Örneğin, Windows NTFS ve SGI'nin XFS'si bir tür meta veri günlüğü kullanır. Linux ext3 size veri, sıralı veya sırasız modlardan birini seçme seçeneği sunar (sırasız modda veriler herhangi bir zamanda yazılabilir). Bu modların tümü, meta verileri tutarlı tutar; veri için anlambilimlerinde farklılık gösterirler.

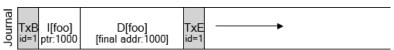
Son olarak, yukarıdaki protokolde belirtildiği gibi, dergiye yazı göndermeden önce (Adım 2) veri yazma işlemini tamamlamaya zorlamanın (1. Adım) doğruluk için gerekli olmadığını unutmayın. Spesifik olarak, verilere, işlem başlatma bloğuna ve günlüğe kaydedilmiş meta verilere aynı anda yazma yapmak iyi olur; tek gerçek gereksinim, günlük kesinleştirme bloğunun yayınlanmasından önce Adım 1 ve 2'nin tamamlanmasıdır (3. Adım).

# Zor Durum: Yeniden Kullanımı Engelle (Tricky case-block reuse)

Günlük tutmayı daha zor hale getiren bazı ilginç vakaları var ve bu nedenle tartışmaya değerdir. Bunların bir kısmı blok yeniden kullanımı etrafında döner; Stephen Tweedie'nin (ext3'ün arkasındaki ana güçlerden biri) dediği gibi:

"Bütün sistemin iğrenç kısmı nedir? ... Dosyaları siliyor. Silme ile ilgili her şey kıllıdır. Silme ile ilgili her şey... bloklar silinir ve sonra yeniden tahsis edilirse ne olacağı konusunda kabuslar görürsünüz." [T00]

Tweedie'nin verdiği özel örnek aşağıdaki gibidir. Bir tür meta veri günlüğü kullandığınızı varsayalım (ve bu nedenle dosyalar için veri blokları günlüğe kaydedilmez). Diyelim ki foo adında bir dizininiz var. Kullanıcı foo'ya bir girdi ekler (örneğin bir dosya oluşturarak) ve böylece foo'nun içeriği (dizinler meta veri olarak kabul edildiğinden) günlüğe yazılır; foo dizini verilerinin konumunun blok 1000 olduğunu varsayın. Böylece günlük şöyle bir şey içerir:



Bu noktada, kullanıcı dizindeki her şeyi ve dizinin kendisini siler ve blok 1000'i yeniden kullanım için serbest bırakır. Son olarak, kullanıcı, foo'ya ait olan aynı bloğu (1000) yeniden kullanan yeni bir dosya (say çubuğu) oluşturur. Çubuğun (bar) düğümü, verileri gibi diske bağlıdır; ancak, meta veri günlük kaydı kullanımda olduğundan, yalnızca bar düğümünün günlüğe kaydedildiğini unutmayın; dosya çubuğunda blok 1000'e yeni yazılan veriler günlüğe kaydedilmez.

16

ТхВ	00		TxE	File S Metadata	<b>ystem</b> Data
	(metadata)	(data)			
issue	issue	issue			
complete	complete				
		complete			
			issue		
			complete		
				issue	issue
				complete	complete

Figür: 42.1: Veri Günlüğü Zaman Çizelgesi (data journaling timeline)

Şimdi bir çökme meydana geldiğini ve tüm bu bilgilerin hala günlükte olduğunu varsayalım. Yeniden yürütme sırasında, kurtarma işlemi, blok 1000'deki dizin verilerinin yazılması da dahil olmak üzere günlükteki her şeyi yeniden yürütür; böylece yeniden oynatma, eski dizin içerikleriyle mevcut dosya çubuğunun kullanıcı verilerinin üzerine yazar! Açıkça bu doğru bir kurtarma eylemi değildir ve dosya çubuğunu okurken kesinlikle kullanıcı için bir sürpriz olacaktır.

Bu sorunun bir dizi çözümü var. Örneğin, söz konusu blokların silinmesi günlükten kontrol noktası alınana kadar bloklar asla yeniden kullanılamaz. Bunun yerine Linux ext3'ün yaptığı, günlüğe **iptal kaydı (revoke)** olarak bilinen yeni bir kayıt türü eklemektir. Yukarıdaki durumda, dizinin silinmesi, dergiye bir iptal kaydının yazılmasına neden olacaktır. Günlüğü yeniden oynatırken, sistem önce bu tür iptal kayıtlarını tarar; bu tür iptal edilen veriler hiçbir zaman tekrar oynatılmaz, böylece yukarıda bahsedilen sorundan kaçınılır.

# Günlük toparlamak: bir zaman çizelgesi (wrapping up journaling: a timeline)

Günlük kaydı tartışmamızı bitirmeden önce, tartıştığımız protokolleri her birini gösteren zaman çizelgeleriyle özetliyoruz. Şekil 42.1, verileri ve meta verileri günlüğe kaydederken protokolü gösterirken, Şekil 42.2, yalnızca meta verileri günlüğe kaydederken protokolü gösterir.

Her şekilde, zaman aşağı yönde artar ve şekildeki her satır, bir yazmanın yapılabileceği veya tamamlanabileceği mantıksal zamanı gösterir. Örneğin, veri günlüğü protokolünde (Şekil 42.1), işlem başlangıç bloğu (TxB) ve işlemin içeriği mantıksal olarak aynı anda yayınlanabilir ve böylece herhangi bir sırayla tamamlanabilir; ancak, işlem bitiş bloğuna (TxE) yazma işlemi, söz konusu önceki yazma işlemleri tamamlanana kadar yapılmamalıdır. Benzer şekilde, kontrol noktası verilere yazar ve meta veri blokları, işlem bitiş bloğu taahhüt edilene kadar başlayamaz. Yatay kesikli çizgiler, yazma sırası gereksinimlerine uyulması gereken yerleri gösterir.

OPERATING
SYSTEMS
[Version 1.01]

Meta veri günlük kaydı protokolü için benzer bir zaman çizelgesi gösterilir. Veri yazma işleminin, işleme yazma işlemi başladığında ve günlüğün içeriğiyle aynı anda mantıksal olarak yayınlanabileceğini unutmayın; ancak, işlem sona ermeden önce düzenlenmesi ve tamamlanması gerekir.

ТхВ	Journal Contents (metadata)	TxE	File S Metadata	ystem Data
issue	issue			issue
complete	complete			complete
		issue		
		complete		
			issue complete	

Figüre 42.2: Meta Veri Günlüğü Zaman Çizelgesi

Son olarak, zaman çizelgelerinde her yazma için işaretlenen tamamlama zamanının isteğe bağlı olduğunu unutmayın. Gerçek bir sistemde tamamlanma süresi, performansı artırmak için yazmaları yeniden sıralayabilen G/Ç alt sistemi tarafından belirlenir. Sahip olduğumuz siparişle ilgili garantiler, protokolün doğruluğu için uygulanması gereken garantilerdir (ve şekillerde yatay kesikli çizgilerle gösterilmiştir).

## 42.1 Çözüm #3: Diğer yaklaşımlar

Şimdiye kadar dosya sistemi meta verilerini tutarlı tutmak için iki seçenek tanımladık: fsck'e dayalı tembel bir yaklaşım ve günlük kaydı olarak bilinen daha aktif bir yaklaşım. Ancak, bunlar sadece iki yaklaşım değildir. Yumuşak Güncellemeler [GP94] olarak bilinen böyle bir yaklaşım, Ganger ve Patt tarafından tanıtıldı. Bu yaklaşım, disk üzerindeki yapıların asla tutarsız bir durumda bırakılmamasını sağlamak için dosya sistemine yapılan tüm yazma işlemlerini dikkatli bir şekilde düzenler. Örneğin, diske kendisine işaret eden inode'dan önce bir veri bloğu yazarak, inode'un hiçbir zaman çöpü işaret etmemesini sağlayabiliriz; dosya sisteminin tüm yapıları için benzer kurallar türetilebilir. Ancak Yazılım Güncellemelerini uygulamak zor olabilir; Yukarıda açıklanan günlük kaydı katmanı, tam dosya sistemi yapıları hakkında nispeten az bilgi ile uygulanabilirken, Yazılımsal Güncellemeler, her dosya sistemi veri yapısı hakkında karmaşık bilgi gerektirir ve bu nedenle sisteme makul miktarda karmasıklık ekler.

Başka bir yaklaşım, **yazma üzerine kopyalama (copy-on write)** (evet, COW) olarak bilinir ve Sun'ın ZFS'si [B07] dahil olmak üzere bir dizi popüler dosya sisteminde kullanılır. Bu teknik hiçbir zaman yerinde dosya veya dizinlerin üzerine yazmaz; bunun yerine, diskte daha önce kullanılmayan konumlara yeni güncellemeler yerleştirir. Bir dizi güncelleme tamamlandıktan sonra, COW dosya sistemleri, yeni güncellenen yapılara

С

işaretçiler eklemek için dosya sisteminin kök yapısını çevirir. Bunu yapmak, dosya sistemini tutarlı tutmayı kolaylaştırır. Gelecekteki bir bölümde günlük yapılandırılmış dosya sistemini (LFS) tartışırken bu teknik hakkında daha fazla şey öğreneceğiz; LFS, COW' un erken bir örneğidir.

Başka bir yaklaşım, Wisconsin'de yeni geliştirdiğimiz yaklaşımdır. Backpointer tabanlı tutarlılık (backpointer-based consistency - BBC) başlıklı bu teknikte, yazma işlemleri arasında herhangi bir sıralama uygulanmaz. Tutarlılığı sağlamak için sistemdeki her bloğa ek bir geri işaretçi (backpointer) eklenir; örneğin, her veri bloğunun ait olduğu düğümün bir referansı vardır. Bir dosyaya erişirken, dosya sistemi, iletme işaretçisinin (örneğin, düğümdeki veya doğrudan bloktaki adres) kendisine geri başvuran bir bloğa işaret edip etmediğini kontrol ederek dosyanın tutarlı olup olmadığını belirleyebilir. Eğer öyleyse, her şey güvenli bir şekilde diske ulaşmış olmalı ve bu nedenle dosya tutarlı olmalıdır; değilse, dosya tutarsızdır ve bir hata döndürülür. Dosya sistemine geri işaretçiler ekleyerek, yeni bir tembel çökme tutarlılığı elde edilebilir [C+12].

Son olarak, bir günlük protokolünün disk yazma işlemlerinin tamamlanması için beklemesi gereken süreyi azaltan teknikleri de araştırdık. İyimser kilitlenme tutarlılığı (optimistic Crash consistency) [C+13] başlıklı bu yeni yaklaşım, işlem sağlama toplamı (transaction checksum) genelleştirilmiş bir biçimini [P+05] kullanarak diske mümkün olduğunca çok yazma işlemi yapar ve ortaya çıkması durumunda tutarsızlıkları tespit etmek için birkaç başka teknik içerir. . Bazı iş yükleri için bu iyimser teknikler, performansı büyük ölçüde iyileştirebilir. Ancak, gerçekten iyi çalışması için biraz farklı bir disk arayüzü gereklidir [C+13].

### 42.1 Özet

Kilitlenme tutarlılığı sorununu anlattık ve bu soruna saldırmak için çeşitli yaklaşımları tartıştık. Bir dosya sistemi denetleyicisi oluşturmaya yönelik eski yaklaşım işe yarar ancak modern sistemlerde kurtarılması muhtemelen çok yavaştır. Bu nedenle, birçok dosya sistemi artık günlük kaydı kullanıyor. Günlük kaydı, kurtarma süresini O'dan (disk hacminin boyutu) O'ya (günlüğün boyutu) düşürür, böylece bir çökme ve yeniden başlatma sonrasında kurtarmayı önemli ölçüde hızlandırır. Bu nedenle, birçok modern dosya sistemi günlük kaydı kullanır. Günlük tutmanın birçok farklı biçimde olabileceğini de gördük; En yaygın olarak kullanılan hem dosya sistemi meta verileri hem de kullanıcı verileri için makul tutarlılık garantilerini korurken, günlüğe gelen trafik miktarını azaltan sıralı meta veri günlük kaydıdır. Sonunda, kullanıcı verileri üzerinde güçlü garantiler, muhtemelen sağlanması gereken en önemli şeylerden biridir; Garip bir şekilde, son arastırmaların gösterdiği gibi, bu alan halen devam eden bir calısmadır [P+14].

OPERATING
SYSTEMS
[Version 1.01]

### Referanslar

[BO7] "ZFS: The Last Word in File Systems" by Jeff Bonwick and Bill Moore. Available online: http://www.ostep.org/Citations/zfs\_last.pdf. ZFS uses copy-on-write and journaling, actually, as in some cases, logging writes to disk will perform better.

[C+12] "Consistency Without Ordering" by Vijay Chidambaram, Tushar Sharma, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. FAST '12, San Jose, California. A recent paper of ours about a new form of crash consistency based on back pointers. Read it for the exciting details!

[C+13] "Optimistic Crash Consistency" by Vijay Chidambaram, Thanu S. Pillai, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau . SOSP '13, Nemacolin Woodlands Resort, PA, November 2013. Our work on a more optimistic and higher performance journaling protocol. For workloads that call fsync() a lot, performance can be greatly improved.

[GP94] "Metadata Update Performance in File Systems" by Gregory R. Ganger and Yale N. Patt. OSDI '94. A clever paper about using careful ordering of writes as the main way to achieve consistency. Implemented later in BSD-based systems.

[G+08] "SQCK: A Declarative File System Checker" by Haryadi S. Gunawi, Abhishek Rajimwale, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. OSDI '08, San Diego, California. Our own paper on a new and better way to build a file system checker using SQL queries. We also show some problems with the existing checker, finding numerous bugs and odd behaviors, a direct result of the complexity of fsck.

[H87] "Reimplementing the Cedar File System Using Logging and Group Commit" by Robert Hagmann. SOSP '87, Austin, Texas, November 1987. The first work (that we know of) that applied write-ahead logging (a.k.a. journaling) to a file system.

[M+13] "ffsck: The Fast File System Checker" by Ao Ma, Chris Dragga, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. FAST '13, San Jose, California, February 2013. A recent paper of ours detailing how to make fsck an order of magnitude faster. Some of the ideas have already been incorporated into the BSD file system checker [MK96] and are deployed today.

[MK96] "Fsck – The Unix File System Check Program" by Marshall Kirk McKusick and T. J. Kowalski. Revised in 1996. Describes the first comprehensive file-system checking tool, the eponymous fsck. Written by some of the same people who brought you FFS.

[MJLF84] "A Fast File System for UNIX" by Marshall K. McKusick, William N. Joy, Sam J. Leffler, Robert S. Fabry. ACM Transactions on Computing Systems, Volume 2:3, August 1984. You already know enough about FFS, right? But come on, it is OK to re-reference important papers.

[P+14] "All File Systems Are Not Created Equal: On the Complexity of Crafting Crash-Consistent Applications" by Thanumalayan Sankaranarayana Pillai, Vijay Chidambaram, Ramnatthan Alagappan, Samer Al-Kiswany, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. OSDI '14, Broomfield, Colorado, October 2014. A paper in which we study what file systems guarantee after crashes, and show that applications expect something different, leading to all sorts of interesting problems.

[P+05] "IRON File Systems" by Vijayan Prabhakaran, Lakshmi N. Bairavasundaram, Nitin Agrawal, Haryadi S. Gunawi, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. SOSP '05, Brighton, England, October 2005. A paper mostly focused on studying how file systems react to disk failures. Towards the end, we introduce a transaction checksum to speed up logging, which was eventually adopted into Linux ext4.

[PAA05] "Analysis and Evolution of Journaling File Systems" by Vijayan Prabhakaran, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. USENIX '05, Anaheim, California, April 2005. An early paper we wrote analyzing how journaling file systems work.

[R+11] "Coerced Cache Eviction and Discreet-Mode Journaling" by Abhishek Rajimwale, Vijay Chidambaram, Deepak Ramamurthi, Andrea C. Arpaci-Dusseau, Remzi H. Arpaci-Dusseau. DSN '11, Hong Kong, China, June 2011. Our own paper on the problem of disks that buffer writes in a memory cache instead of forcing them to disk, even when explicitly told not to do that! Our solution to overcome this problem: if you want A to be written to disk before B, first write A, then send a lot of "dummy" writes to disk, hopefully causing A to be forced to disk to make room for them in the cache. A neat if impractical solution.

С

[T98] "Journaling the Linux ext2fs File System" by Stephen C. Tweedie. The Fourth Annual Linux Expo, May 1998. Tweedie did much of the heavy lifting in adding journaling to the Linux ext2 file system; the result, not surprisingly, is called ext3. Some nice design decisions include the strong focus on backwards compatibility, e.g., you can just add a journaling file to an existing ext2 file system and then mount it as an ext3 file system.

[T00] "EXT3, Journaling Filesystem" by Stephen Tweedie. Talk at the Ottawa Linux Symposium, July 2000. olstrans.sourceforge.net/release/OLS2000-ext3/OLS2000-ext3.html  $A\ transcript\ of\ a\ talk\ given\ by\ Tweedie\ on\ ext3$ .

[T01] "The Linux ext2 File System" by Theodore Ts'o, June, 2001.. Available online here: http://e2fsprogs.sourceforge.net/ext2.html. A simple Linux file system based on the ideas found in FFS. For a while it was quite heavily used; now it is really just in the kernel as an example of a simple file system.

# Ev ödevi (Simülasyon)

Bu bölümde, dosya sistemi bozulmalarının nasıl tespit edilebileceğini (ve potansiyel olarak onarılabileceğini) daha iyi anlamak için kullanabileceğiniz basit bir simülatör olan fsck.py tanıtılmaktadır. Simülatörün nasıl çalıştırılacağına ilişkin ayrıntılar için lütfen ilgili BENİOKU'ya (README) bakın.

### Sorular

1. İlk önce fsck.py -D'yi çalıştırın; bu bayrak herhangi bir bozulmayı kapatır ve böylece onu rastgele bir dosya sistemi oluşturmak için kullanabilir ve orada hangi dosya ve dizinlerin olduğunu belirleyip belirleyemeyeceğinizi görebilirsiniz. Öyleyse devam et ve bunu yap! Haklı olup olmadığınızı görmek için -p bayrağını kullanın. Tohumu (-s) 1, 2 ve 3 gibi farklı değerlere ayarlayarak bunu rastgele oluşturulmuş birkaç farklı dosya sistemi için deneyin.

```
      serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -D

      ARG seed 0

      ARG seedCorrupt 0

      ARG numInodes 16

      ARG numEquests 15

      ARG printFinal False

      ARG whichCorrupt -1

      ARG dontCorrupt True

      Final state of file system:

      inode bitmap 1000100010000101

      inodes [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 1000001000001000

      data bitmap 1000001000001000

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 100000100001000
```

D bayrağı ile çalıştırmamız ile oluşan bir dosya sisteminin bozuk yönleri kapatılır. -s bayrağı ile de dosya sistemleri oluşturulur, örnek olarak -s 1 ve -s 3 verelim

-s 1 ile rastgele oluşturulan dosya sisteminin inodes kısmında 8. İnode, data bölgesinde dolu olması gereken boş bir dizini gösteriyor, bozulma olarak verilen bir örnektir.

C

22

```
ashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py
ARG seed 3
ARG seedCorrupt 0
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1011000000000001
             [d a:0 r:3] [] [d a:13 r:3] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] f a:15 r:2]
inodes
data bitmap
data
Can you figure out how the file system was corrupted?
```

-s 3 ile rastgele oluşturulan dosya sisteminin inodes kısmında 3. İnode, data bölgesinde dolu olması gereken boş bir dizini gösteriyor, bozulma olarak verilen bir örnektir.

```
serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -p
ARG seed 0
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 0
ARG numData 16
ARG numData 16
ARG numData 15
ARG printFinal True
ARG winkeQuests 15
ARG printFinal True
ARG winkeQuests 15
ARG printFinal True
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 10001000100001000
inodes [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:7 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap 100000100001000
data [(.,0) (..,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [(.,4) (..,0)] [] []
Can you figure out how the file system was corrupted?

Summary of files, directories::
Files: ['/m', '/z', '/g/s']
Directories: ['/m', '/g', '/w']
```

- -p ile gelen dosya sisteminde de 8. İnode, data bölgesinde dolu ve 2 referansı olan bir dizini temsil ediyor ama data bölgesinde böyle bir dizin yok.
  - Şimdi, bir bozulmayı tanıtalım. Başlamak için fsck.py -S 1'i çalıştırın. Hangi tutarsızlığın ortaya çıktığını görebiliyor musunuz? Gerçek bir dosya sistemi onarım aracında bunu nasıl düzeltirsiniz? Haklı olup olmadığınızı kontrol etmek için -c kullanın.

**O**PERATING

SYSTEMS
[Version 1.01]

-S 1 ile oluşturulan, bozulma içeren dosya sistemimiz de inode bitmap, tahsis edilen 13. inodes bölgesini işaretlememiştir. Bunun sonucunda da üstüne yeni bir veri yazılma ihtimali vardır. Bitmap bölgesinde tahsis edildiğini gösterir isek sorun ortadan kalkar.

```
@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 1 -c
  seed 0
RG seedCorrupt 1
RG numInodes 16
 RG numData 16
RG numRequests 15
RG printFinal False
NRG whichCorrupt -1
NRG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
data bitmap
           CORRUPTION::INODE BITMAP corrupt bit 13
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000001
           [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
           1000001000001000
data
```

-c bayrağı ile de çalıştırdığımızda da cevabın, inode bitmap bölümünde 13. Bitmap bölgesinin tahsis edilmesi gerektiğini söylüyor.

 Tohumu -S 3 veya -S 19 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? Cevabınızı kontrol etmek için -c kullanın. Bu iki durumda farklı olan nedir? Bozulan bölgeyi anlamamız için -S 3 komutundan sonra -S3 -D komutunu da çalıştırmamız lazım

24

```
n<mark>ashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 3 -D</mark>
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 3
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
          [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
data
          Can you figure out which files and directories exist?
```

-D komutu ile karşılaştırdığımız zaman inodes bilgesinde son inode referans sayısının artırıldığını görüyoruz, bu durumda dosya sisteminde bozulmalara neden olur. Cevabın doğru olduğunu görmek icin -c komutunu calıstıralım

```
erhashaciz
               @ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 3 -c
 RG seed 0
ARG seedCorrupt 3
ARG numInodes 16
 RG numData 16
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
             [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
CORRUPTION::INODE 15 refcnt increased
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
data bitmap
             1000001000001000
data
```

-c komutunun verdiği cevaba bakarsak yaptığımız yorumun doğru olduğunu görürüz. Bir başka örnek olan -S 19 komutunu ve -S19 -D komutunu da çalıştırırız ve bozulmayı karşılaştıralım

```
      serhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -5 19

      ARG seed 0

      ARG numInodes 16

      ARG numBata 16

      ARG numBequests 15

      ARG printFinal False

      ARG whichCorrupt -1

      ARG dontCorrupt False

      Final state of file system:

      inode bitmap 10001000100000101

      inodes [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:1] [] [] [] [] [] [a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]

      data bitmap 1000001000001000

      data bitmap 1000001000001000

      data [(.,0) (..,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [] [(.,4) (..,0)] [] [] []

      Can you figure out how the file system was corrupted?
```

OPERATING
SYSTEMS
[Version 1.01]

```
serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 19 -D
ARG seed 0
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 19
ARG numInodes 16
ARG numInodes 16
ARG numBata 16
ARG numBata 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt -1
ARG dontCorrupt True

Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap 1000001000001000
data [(.,0) (..,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [] (.,4) (..,0) [] [] []
Can you figure out which files and directories exist?
```

-S 19 örneğinde de bir önceki örneğin tam tersi mevcut, inode 8 bölgesindeki referans numarası, olması gereken sayıdan düşük. Referans numarası azlığından dolayı bu durumda dosya sisteminde bozulmalara neden olur. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c bayrağını calıştıralım.

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 19 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 19
ARG numInodes 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
           1000001000001000
data
             [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
CORRUPTION::INODE 8 refent decreased
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
            [d a:0 r:4] [] []
data bitmap
            1000001000001000
            data
```

- -c komutu ile de kontrol edersek yaptığımız yorumun doğru olduğunu görürüz.
  - 4. Tohumu -S 5 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? Bu sorunu otomatik bir şekilde düzeltmek ne kadar zor olurdu? Cevabınızı kontrol etmek için -c kullanın. Ardından, benzer bir tutarsızlığı -S 38 ile tanıtın; Bunu tespit etmek daha zor/mümkün mü? Son olarak, -S 642'yi kullanın; bu tutarsızlık tespit edilebilir mi? Eğer öyleyse, dosya sistemini nasıl düzeltirsiniz?
  - -S 5 ile çalıştırmamızdan sonra bozulmayı anlamamız için -S5 -D komutu ile de çalıştırmamız gerekir

```
      serhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -5 5

      ARG seed 0

      ARG seed 0

      ARG seed 0

      ARG seed 0

      ARG numInodes 16

      ARG numEquests 15

      ARG printFinal False

      ARG dontCorrupt -1

      ARG dontCorrupt False

      Final state of file system:

      inode bitmap 1000100010000101

      inode bitmap 10000010000101

      inode bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 100000100001000

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      data bitmap 10000010000100

      <td c
```

```
serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -5 5 -D

ARG seed 0

ARG seed 0

ARG seedCorrupt 5

ARG numInodes 16

ARG numInodes 16

ARG numRequests 15

ARG printFinal False

ARG whichCorrupt -1

ARG dontCorrupt True

Final state of file system:

inode bitmap 1000100010000101

inodes [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [f a:-1 r:2] [] f a:-1 r:1]

data bitmap 1000001000001000

data [(.,0) (..,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [] (.,4) (..,0) [] [] []

Can you figure out which files and directories exist?
```

Çalıştırılan iki komuta da baktığımızda inode 8'in işaret ettiği data bölgesindeki 6. kısmın verisi olan (s, 15), y olarak değişmiş durumda. Bu da dosya sisteminde bozulmaya neden olur. Bu sorun sadece veri bölgesinde olduğu için düzeltilmesi çok zor şekilde olmaz. Cevabın doğruluğunu görmek için -c komutunu çalıştıralım

```
erhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 5
ARG seedCorrupt 5
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
           [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] (d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
            data
CORRUPTION::INODE 8 with directory [('.', 8), ('..', 8), ('s', 15)]: entry ('s', 15) altered to refer to different name (y)
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
            1000001000001000
data bitmap
data
```

### İstenilen bir başka örnek olan -S38 i ve bozulmanın kapanmış haline bakacak olursak

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 38
ARG seed 0
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
          [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
          data
Can you figure out how the file system was corrupted?
```

```
Serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -5 38 -D

ARG seed 0

ARG seedCorrupt 38

ARG numData 16

ARG numData 16

ARG numData 15

ARG printfinal False

ARG whichCorrupt -1

ARG dontCorrupt True

Final state of file system:

inode bitmap 100109010000101

inodes [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]

data bitmap 1000001000001000

data [(.,0) (..,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [] (.,4) (..,0) [] [] []

Can you figure out which files and directories exist?
```

Bu verilen örnekte ise 4. İnode, 12. Data bölgesini gösteriyor ve oraya baktığımızda ise (.., 0) olan verinin, (b, 0) olarak değiştiğini görüyoruz. Bu örnek de başka bir şekilde bozulmaya neden olur ve sadece veri bölgesinde değişiklik olduğu için bunun düzeltilmesi kolaydır. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c bayrağını çalıştırın

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 38 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 38
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
data bitmap
                [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
CORRUPTION::INODE 4 with directory [('.', 4), ('..', 0)]: entry ('..', 0) altered to refer to different name (b)
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
               [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
               1000001000001000
data
```

### İstenilen son örneğin de kendisini ve -D komutunu çalıştıralım

```
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 642
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printfinal False
ARG whichCorrupt -:
ARG dontCorrupt False
inode bitmap 1000100010000101
         [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
          data
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 642
ARG seedCorrupt 642
ARG numInodes 16
ARG numData 16
```

```
ARG seed 0
ARG numInodes 16
ARG numInodes 16
ARG numBata 16
ARG numBata 16
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt True

Final state of file system:

inode bitmap 1000100010000101
inodes [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap 1000001000001000
data [(.,0) (.,0) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [(.,8) (..,0) (s,15)] [] [] [] [] [(.,4) (..,0)] [] []
Can you figure out which files and directories exist?
```

Bu örnekte de yine aynı sorun vardır, inode 0, veri bölgesinde 0. Yeri işaret ediyor ve bu yerdeki verilen biri olan (w, 8), (g, 8) olarak değişiklik gösteriyor bu örnek diğerleri gibi dosya sisteminde bozulmalara neden olur ve bu 3. Örnekteki sorunlar veri bölgesinde olduğu için kullanıcı tarafından değiştirilebilir. Cevabı görmek için -c komutunu çalıştıralım

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 642 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 642
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
              1000001000001000
                [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
data
CORRUPTION::INODE 0 with directory [('.', 0), ('..', 0), ('g', 8), ('w', 4), ('m', 13), ('z', 13)]:
entry ('q', 8) altered to refer to different name (w)
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
               [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
data
                [(.,0) \ (..,0) \ (w,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ []
```

OPERATING
SYSTEMS
[VERSION 1.01]

erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling\$ python3 fsck.py -S 6

5. Tohumu -S 6 veya -S 13 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? Cevabınızı kontrol etmek için -c kullanın. Bu iki durum arasındaki fark nedir? Onarım aracı böyle bir durumla karşılaştığında ne yapmalıdır?

Verilen örneklerin kendilerini ve bozulmanın kapanmış halini çalıştırdığımızda aşağıdaki gibi olur.

```
RG seed 0
  ARG seedCorrupt 6
 ARG numInodes 16
 ARG numData 16
  ARG numRequests 15
   ARG printFinal False
   ARG whichCorrupt
   ARG dontCorrupt False
 Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
 inodes
 data bitmap
                                          1000001000001000
                                            [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ ((.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ []
 Can you figure out how the file system was corrupted?
  s<mark>erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 6 -D</mark>
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 6
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
 inode bitmap 1000100010000101
                                         [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
 inodes
data bitmap
data
                                            [ (.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13) ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ (..,8) \ (..,0) \ (s,15) ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ (..,4) \ (..,0) \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [] \ [ ] \ [] \ [ ] \ [] \ [ ] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \
```

Bu iki komut çalıştırıldıktan sonra görülen sorun inodes bölgesindedir. 12. İnode dolu olmasına rağmen inode bitmap, bu bölgenin tahsis edilmemiş olduğunu söylüyor, bu şekilde üstüne yeni bir değişiklik yapılabilir. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c komutunu çalıştıralım.

```
ntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py
 ARG seed 0
 ARG seedCorrupt 6
 ARG numData 16
 ARG numRequests 15
  ARG printFinal False
 ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
                                           [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
                                             [ (.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13) ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ (..,8) \ (...,0) \ (s,15) ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ (..,4) \ (...,0) \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [ ] \ [] \ [ ] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [
data
CORRUPTION::INODE 12 orphan
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
                                           [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [d a:-1 r:1] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
```

### Verilen diğer bir örneğin kendisini ve -D komutu ile çalıştıralım.

```
<mark>serhashacizade@ubuntu:</mark>~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 13
ARG seedCorrupt 13
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
            1000001000001000
             data
Can you figure out how the file system was corrupted?
 erhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 13 -D
ARG seedCorrupt 13
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
             [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
             1000001000001000
              [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
data
Can you figure out which files and directories exist?
```

Verilen bu örnekte de yine aynı durum söz konusudur, 10. inode bölgesi dolu olmasına rağmen inode bitmap, o kısmı tahsis edilmiş saymıyor bu nedenle onarım aracı o inode bölgesini siler. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c komutunu çalıştıralım

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 13 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 13
ARG numInodes 16
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
inode bitmap 1000100010000101
         [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
         CORRUPTION::INODE 10 orphan
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
         [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [f a:-1 r:1] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
         data
```

6. Tohumu -S 9 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? Cevabınızı kontrol etmek için -c kullanın. Bu durumda bir kontrol ve onarım aracı hangi bilgilere güvenmelidir?

Verilen örneği ve -d komutunu çalıştıralım.

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 9
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 9
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [d a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap 1000001000001000
data
 Can you figure out how the file system was corrupted?
 serhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 9 -D
 ARG seed 0
 ARG seedCorrupt 9
 ARG numInodes 16
 ARG numData 16
 ARG numRequests 15
ARG printFinal False
 Final state of file system:
 inode bitmap 1000100010000101
               [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
               1000001000001000
                 [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (..,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ []
 Can you figure out which files and directories exist?
```

Gelen bilgilere bakacak olursak 13. İnode, bir dosya türünde olması gerekirken dizin formatında çalışıyor, bu sorun da dosya sisteminde bozulmalara neden olur. Onarım aracı bunun bir kötü blok olarak algılar ve listesini tutarak kullanıcıya bilgilendirme yapar. Cevabın doğru olduğunu anlamak için -c komutunu çalıştıralım

```
ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 9 -c
RG seed 0
   seedCorrupt 9
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
          [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1] 100000100001000
inodes
data bitmap
           CORRUPTION::INODE 13 was type file, now dir
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
           [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [d a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
```

32

7. Tohumu -S 15 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? cevabınızı kontrol etmek için -c bayrağını kullanın. Bu durumda bir onarım aracı ne yapabilir? Onarım mümkün değilse, ne kadar veri kaybı olur?

```
      serhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 15

      ARG seed 0

      ARG seed 0

      ARG seed 0

      ARG numInodes 16

      ARG numData 16

      ARG printFinal False

      ARG printFinal False

      ARG whichcorrupt -1

      ARG dontcorrupt False

      Final state of file system:

      inode bitmap 10001000100000101

      inodes [f a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]

      data bitmap 1000001000001000

      data bitmap 1000001000001000

      data [...o) (...o) (g,8) (w,4) (m,13) (z,13)] [] [] [] [] [] [] [...8) (...o) (s,15)] [] [] [] [] [] [...4) (...o) [] [] []

      Can you figure out how the file system was corrupted?
```

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 15 -D
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 15
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
             [d a:0 r:4] [] []
                              [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
            1000001000001000
data bitmap
data
Can you figure out which files and directories exist?
```

Verilen örnekte iki komutu da çalıştırdığımda bir önceki soruna benzer bir sorun çıkıyor karşımıza. İlk inode, veri bölgesinde dizin olan bir bölgeyi gösteriyor ama sonradan bozulma yaşayarak dosya durumuna geçiyor. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c komutunu calıştıralım.

```
erhashacizade@ubuntu:-/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 15 -c
ARG seed 0
RG seedCorrupt 15
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
RG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
 [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
data
CORRUPTION::INODE 0 was type file, now dir
Final state of file system:
           [f a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inode bitmap 1000100010000101
data bitmap
data
```

ashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling\$ python3 fsck.py -S 10

8. Tohumu -S 10 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? cevabınızı kontrol etmek için -c bayrağını kullanın. Buradaki dosya sistemi yapısında onarıma yardımcı olabilecek fazlalık var mı?

```
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 10
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
           [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
data
           Can you figure out how the file system was corrupted?
 erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 10 -D
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 10
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
           inodes
data bitmap
            [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
Can you figure out which files and directories exist?
```

Bu durumda da 4. İnode, veri bölgesinde dolu bir dizini gösteriyor ve o dizinde referans olarak 0. İnode bölgesini gösteriyor ama bozulma olduğundan dolayı bu referans edilen yer boş olan 3. İnode bölgesini gösteriyor. Cevabın doğru olduğunu görmek için -c komutunu çalıştıralım

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 10 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 10
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
               [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
                 [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ ([.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ []
data
CORRUPTION::INODE 4 with directory [('.', 4), ('..', 0)]:
entry ('..', 0) altered to refer to unallocated inode (3)
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
               [d a:0 r:4] [] [] 100000100001000
data bitmap
data
```

9. Tohumu -S 16 ve -S 20 olarak değiştirin; hangi tutarsızlığı görüyorsunuz? Cevabınızı kontrol etmek icin -c kullanın. Onarım aracı sorunu nasıl cözmelidir?

erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling\$ python3 fsck.py -S 16

```
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 16
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
             [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:7 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
             1000001000001000
              [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
 erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 16 -D
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 16
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
             [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
data
Can you figure out which files and directories exist?
```

Verilen bu örnekteki hata, 13. İnode boş bir bloğu işaret ediyor, bu sorunda dosya sisteminde bozulmalara neden olur. Onarım aracı bu durum için düğüm durumu tekrar gözden geçirdiğinde sorunu bulacaktır. Cevabı kontrol etmek için -c komutunu çalıştıralım.

```
serhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 16 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 16
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
             [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
data bitmap
CORRUPTION::INODE 13 points to dead block 7
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
data bitmap
             1000001000001000
data
```

### Diğer örnek olan -S20 ve -D komutlarını çalıştıralım

```
r<mark>hashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 20</mark>
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 20
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt False
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
              1000001000001000
data
Can you figure out how the file system was corrupted?
serhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 20 -D
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 20
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt -1
ARG dontCorrupt True
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
inodes
data bitmap
              1000001000001000
               [(.,0) \ (..,0) \ (g,8) \ (w,4) \ (m,13) \ (z,13)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [(.,8) \ (..,0) \ (s,15)] \ [] \ [] \ [] \ [] \ [] \ (.,4) \ (..,0)] \ [] \ [] \ [] \ []
data
Can you figure out which files and directories exist?
```

Bu örnekte de aynı durum söz konusudur, inode 8 kullanılmayan blok olan 11. Bloğa işaret göstermektedir. Cevabı görmek için -c komutunu çalıştıralım.

```
erhashacizade@ubuntu:~/Desktop/ostep-homework-master/file-journaling$ python3 fsck.py -S 20 -c
ARG seed 0
ARG seedCorrupt 20
ARG numInodes 16
ARG numData 16
ARG numRequests 15
ARG printFinal False
ARG whichCorrupt
ARG dontCorrupt False
Initial state of file system:
inode bitmap 10001<u>00010000101</u>
         [d a:0 r:4] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [d a:6 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
         1000001000001000
data
         CORRUPTION::INODE 8 points to dead block 11
Final state of file system:
inode bitmap 1000100010000101
         [d a:0 r:4] [] [] [] [d a:12 r:2] [] [] [] [d a:11 r:2] [] [] [] [f a:-1 r:2] [] [f a:-1 r:1]
inodes
data bitmap
         1000001000001000
         data
```